

Richtlijn openbaarheid van persoonsgegevens in permanent te bewaren informatie

Versie 1.0, 22-5-2018

Streekarchief Gooi en Vechtstreek (SAGV)

Contact: info@gooienvechthistorisch.nl / streekarchief@hilversum.nl

Inhoud

Aanleiding, toepassingsbereik en context van deze richtlijn.....	3
I. Persoonsgegevens: welke gegevens en welke personen?	4
II. Reguliere openbaarheidstermijnen van persoonsgegevens	4
III. Incidentele beperking van openbaarheid of correctie van persoonsgegevens	5
IV. Incidentele opheffing van beperking op de openbaarheid op verzoek van derden	5
V. Aanvullende maatregelen wat betreft digitale (on)vindbaarheid, (re)presentatie en (her)gebruik van persoonsgegevens bevattende informatie	6
Overzicht van beperkte openbaarheid van persoonsgegevens in permanent te bewaren informatie ...	7

Versiebeheer

1.0	22 mei	Eerste (definitieve) versie, per mail verzonden aan aangesloten overheden
-----	--------	---

Aanleiding, toepassingsbereik en context van deze richtlijn

In de Archiefwet¹ en in de Europese Algemene verordening gegevensbescherming (verder AVG) en bijbehorende Nederlandse Uitvoeringsregeling² worden ten aanzien van persoonsgegevens veel zaken gedetailleerd geregeld. Op een aantal punten echter leveren deze wetten onvoldoende leidraad voor de praktische, dagelijkse uitvoering van de kerntaken van een archiefdienst.

Deze richtlijn bedoelt in deze hiaten te voorzien. Het gaat om:

- I. Concrete aanduiding van (vier) typen van algemene en bijzondere persoonsgegevens;
- II. Te hanteren reguliere termijnen van beperkte openbaarheid, toe te passen op deze (vier) typen van persoonsgegevens. Zie [bijlage](#) voor een overzicht.
- III. Uitgangspunten voor Incidentele (beperking van) openbaarheid of correctie van persoonsgegevens op verzoek van direct betrokkenen;
- IV. Incidentele opheffing van een opgelegde beperking op de openbaarheid op verzoek van derden (niet betrokkenen) en de daarbij toe te passen – lichte of zware – procedure;
- V. Aanvullende maatregelen wat betreft digitale (on)vindbaarheid, (re)presentatie en (her)gebruik van persoonsgegevens bevattende informatie.

Deze richtlijn is van toepassing op:

- Alle volgens de geldende selectielijst(en) permanent te bewaren en dus (vervroegd) over te brengen, overgebrachte en openbaar te stellen informatie van bij de archiefdienst aangesloten overheden (en hun rechtsvoorgangers) waarin zich persoonsgegevens bevinden.
- Alle in bewaring gegeven of (in eigendom) overgedragen particuliere archieven en collecties.
Deze richtlijn is niet van toepassing op vernietigbare archieven, maar het stramien is daarop wel toepasbaar.

Deze richtlijn dient in ieder geval te worden toegepast op het moment van overbrenging van informatie, maar het is raadzaam om deze richtlijn ook aan te houden bij inrichting van systemen voor zaakgericht werken en bij dossiervorming.

Deze richtlijn maakt onderdeel uit van een pakket aan maatregelen nodig voor een goede uitvoering van de AVG ten aanzien van de overgebrachte archieven bij de archiefdienst, verder bestaande uit:

- Autorisatiebeleid en (her)inrichting van het systeem voor het beheren en beschikbaarstellen van informatie (e-depotvoorziening);
- Eenmalig (begin – medio 2018): actualiseren corrigeren en registreren van de te hanteren termijnen van beperkte openbaarheid, (laten) opnemen van de overgebrachte beperkt openbare archieven in de registers van verwerkingen van de zorgdragers, en voorbereiden, aanvragen van provinciale machtiging voor zover nodig, (laten) vaststellen en publiceren van de besluiten daartoe door de resp. colleges / dagelijkse besturen;
- Vaststellen en in gebruik nemen van procedures voor het wel / niet opheffen van de beperking op de openbaarheid van archieven, en aanpassing van het Reglement voor klanten.

¹ [Archiefwet 1995](#)

² Europese Algemene verordening gegevensbescherming ([AVG](#)), van kracht per 25 mei 2018, en de bijbehorende Nederlandse [Uitvoeringswet](#).

I. Persoonsgegevens: welke gegevens en welke personen?

De AVG definieert een persoonsgegeven als (art. 4 lid 1) 'alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon („de betrokkene”); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een *identifier* zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identifier of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon'.

Het gaat om (gegevens over) natuurlijke personen, dus niet gegevens over rechtspersonen (zoals bedrijven, stichtingen) maar wel eenmanszaken waarvan de tenaamstelling een persoonsnaam is. Deze gegevens kunnen product of onderwerp zijn van zowel geautomatiseerde als niet geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn (of worden) opgenomen. Een persoonsgegeven kan op papier staan of digitaal zijn.

Welke gegevens (ook) persoonsgegeven kunnen zijn is niet uitputtend op te sommen. We onderscheiden hier voor het praktische gebruik vier typen:

1. **Algemene** persoonsgegevens, zoals NAW-gegevens;
 2. **Bijzondere en strafrechtelijke** persoonsgegevens, zoals over religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen;
 3. **Doelafhankelijke** (niet bijzondere) persoonsgegevens, zoals in omgevingsvergunningen het gegeven dat iemand ergens woonachtig is;
 4. Persoonsgegevens **onderdeel uitmakend van basisregistraties en registers**, zoals over geboorte, overlijden en trouw in de Burgerlijke Stand of in de Basis Registratie Personen (BRP).
- Zie [bijlage](#) voor een nadere opsomming van soorten van persoonsgegevens per type.

II. Reguliere openbaarheidstermijnen van persoonsgegevens

Voor beperking van openbaarheid van persoonsgegevens gelden de volgende termijnen:

1. De standaard openbaarheidstermijn van de Archiefwet, nu 20 jaar: voor de algemene en de meeste overige doelafhankelijke persoonsgegevens. Dit impliceert dat deze soorten persoonsgegevens bij overbrenging na 20 jaar niet beperkt openbaar worden gesteld, maar bij vervroegde overbrenging wel.
2. 75 tot 110 jaar voor de bijzondere persoonsgegevens over (mogelijk) nog levende personen;
Deze termijn is flexibel gehouden om enerzijds gegevens over jongere personen afdoende af te schermen, maar anderzijds de informatie niet onnodig beperkt openbaar te stellen.
3. De diverse bij wet bepaalde termijnen, van de akten van de Burgerlijke Stand en van de akten van testament en codicil in de notariële archieven (zie verder [bijlage 1](#), nrs. 28-30).

III. Incidentele beperking van openbaarheid of correctie van persoonsgegevens

Inzage door direct betrokkenen: inzage van in openbaarheid beperkte archieven die informatie bevatten met betrekking tot de persoon die het verzoek indient, is in beginsel zonder nadere voorwaarden mogelijk. Als echter de betreffende archieven bijzondere persoonsgegevens bevat van ook andere personen, dan dient de verzoeker de schriftelijke toestemming voor inzage van deze andere personen te overleggen, of kunnen aantonen dat andere betrokkenen zijn overleden. (AVG art. 14 en 15)

Correctie of aanvulling van persoonsgegevens op verzoek van direct betrokkenen vindt plaats door toevoeging van informatie aan het betreffende dossier. De oorspronkelijke, mogelijk feitelijk onjuiste, informatie wordt niet uit de archieven verwijderd. Evident incorrecte metadata worden wel gecorrigeerd. (AVG art. 16)

Wissing van persoonsgegevens uit archieven vindt in geen geval plaats, omdat deze in de archiefbewaarplaats berusten op grond van wettelijk vastgestelde selectielijsten. Deze verzoeken worden behandeld als een verzoek tot (verlenging van de termijn van) beperkte openbaarmaking. (AVG art. 17 lid 3 onder d).

Beperkte openbaarmaking van persoonsgegevens op verzoek van direct betrokkenen: De openbaarheid van archieven die informatie bevatten met betrekking tot personen, wordt in beginsel zonder nadere voorwaarden beperkt, als deze informatie de verzoeker (direct betrokkene) betreft. De beperkte openbaarheid wordt dan gesteld op 100 jaar na de geboortedatum van de direct betrokkene, of korter als de direct betrokkene daartoe verzoekt. (AVG art. 18)

IV. Incidentele opheffing van beperking op de openbaarheid op verzoek van derden

Een opgelegde beperking op de openbaarheid – inzage voor anderen dan direct betrokkenen - van informatie met persoonsgegevens is niet absoluut maar kan in beginsel altijd worden opgeheven. Dit betekent dat als iemand goede gronden aanvoert voor opheffing van de beperking er toestemming tot inzage wordt gegeven.

Voor de opheffing van een beperking op de openbaarheid onderscheiden we twee procedures c.q. 'zwaartes'.

De lichte procedure is van toepassing op informatie met één soort van bijzonder persoonsgegeven (behoudens uitzonderingen), bijvoorbeeld over iemands religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen op een gezinskaart. Er vindt geen inhoudelijke toets plaats, dus opheffing van de opgelegde beperking op de openbaarheid geschiedt altijd. Men dient wel een verklaring te tekenen waarin men zich o.a. verplicht de gegevens niet te publiceren en waarin de zorgdrager (gemeente) wordt gevrijwaard mochten er (rechts)gevolgen zijn in geval de raadpleger deze verplichtingen niet nakomt.

De zware procedure is van toepassing op informatie met meerdere soorten bijzondere persoonsgegevens (behoudens uitzonderingen), bijvoorbeeld op persoonsdossiers. Er vindt een inhoudelijke toets plaats waarin het algemene belang, en het individuele belang van betrokkenen (in de informatie beschreven personen) wordt afgewogen op basis van artt. 22-33 van Uitvoeringsregeling AVG. De verzoeker dient dan ook aan te geven welke informatie hij wil inzien en voor welk doel. Vervolgens wordt een besluit genomen tot wel of niet opheffen van de opgelegde beperking op de

openbaarheid. Ook dient men bij dit verzoek om inzage een verklaring te tekenen met een gelijksoortige verplichting en vrijwaring als die in de lichte procedure.

In het algemeen geldt in geval van raadpleging van beperkt openbare informatie in de studiezaal dat foto's, telefoons, computers etc. (alle digitale apparatuur met camera) in de lockers dienen te worden opgeborgen. Indien doenlijk worden ten behoeve van de digitale raadpleging (internet) de bijzondere persoonsgegevens afgeplakt. De actuele formulieren – voor verklaring bij de lichte procedure, en voor een besluit tot (niet) opheffen van een beperking volgens de zware procedure – zijn beschikbaar via de website. Voor alle soorten beperkt openbare informatie geldt dat er geen kopieën uit worden verstrekt, tenzij de kopie geen beperkt openbare gegevens bevat.

V. Aanvullende maatregelen wat betreft digitale (on)vindbaarheid, (re)presentatie en (her)gebruik van persoonsgegevens bevattende informatie

Aanvullende maatregelen ter bescherming van de persoonsgegevens in overgebrachte informatie zijn:

1. Het is voor derden niet mogelijk om full-text te zoeken in materiaal jonger dan 75 jaar (digital born, of gescand en ge-OCR-ed), niet via google etc. en niet via andere, of eigen, zoekinterfaces. De (persoons)informatie is dus wel raadpleegbaar, maar niet vindbaar en zo goed als niet herbruikbaar.
2. Voor zover er indexen met algemene persoonsgegevens over mogelijk nog levende personen beschikbaar zijn, worden ze niet buiten de organisatie (zorgdrager) als zoekmogelijkheid aangeboden en binnen de organisatie (zorgdrager) alleen op basis van autorisatie;
3. Ook de metagegevens over overgebrachte informatie met daarin bijzondere persoonsgegevens zijn beperkt openbaar tot en met 75 jaar na einddatum van het dossier.

Overzicht van beperkte openbaarheid van persoonsgegevens in permanent te bewaren informatie

De hieronder genoemde termijnen gelden voor zowel informatie (in bijvoorbeeld een dossier) als voor de metadata over de informatie, en gelden vanaf de einddatum van een (zaak)dossier of andersoortige bundeling van informatie.

I	Algemene persoonsgegevens (ontleend aan het vervallen Vrijstellingsbesluit WBP)	Openbaar na einddatum dossier:	Procedure opheffing beperkte openbaarheid
1	Naam, voornamen, voorletters, titulatuur	Wettelijke overbrengingstermijn (nu 20 jaar)	Licht (bij vervroegde overbrenging)
2	Geslacht		
3	Geboortedatum		
4	Adres, postcode, woonplaats		
5	Nationaliteit en geboorteplaats		
6	Telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, waaronder email		
7	Bank- en girorekeningnummer van de betrokkene		
8	Een (ander) administratienummer		
9	(Scan van) de zgn. natte handtekening van een betrokkene, of van een functionaris van een overheid, bedrijf of stichting.		
10	Identificatienummer (zoals BSN)	75 tot 110 jaar	Zwaar
II	Doelafhankelijke ³ persoonsgegevens in combinatie met algemene persoonsgegevens	Openbaar na einddatum dossier:	
11	Aanstelling van personen als bestuurder, raadslid, burgerraadslid of lid van een commissie	Wettelijke overbrengingstermijn (nu 20 jaar)	Licht (bij vervroegde overbrenging)
12	Behandeling van een burgerinitiatief		
13	Overdracht van roerend of onroerend goed (koop, verkoop, schenking etc.)		
14	Verlening, wijziging of intrekking van een bouw-, milieu- of omgevingsvergunning (en afhandeling van meldingen)		
15	Verkrijging van een bodemonderzoek, archeologisch onderzoek, of milieueffectrapportage van een derde		
16	Controle realisatie omgevingsvergunning (toezicht en handhaving)		
17	Afhandeling van een geschil met invloed op een te bewaren zaak		
III	Bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens (ontleend aan AVG art. 9 lid 1 ⁴ resp. art. 10)	Openbaar na einddatum dossier:	
18	Religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen	75 tot 110 jaar, al naar gelang de (vermoedelijke) leeftijd van de personen waarop de bijzondere persoonsgegevens betrekking hebben Bij (bewezen) overlijden van alle betrokkenen geldt de beperking niet	Zwaar
19	Ras of etnische afkomst		
20	Politieke opvattingen		
21	Gezondheid		
22	Seksueel gedrag of seksuele gerichtheid		
23	Lidmaatschap van een vakbond		
24	Vallende onder de Kieswet, o.a. negatief kiesregister		
25	Vertrouwenscommissie burgemeestersbenoemingen ⁵		
26	Persoonsdossiers van belangrijke werknemers		
27	Strafrechtelijke geschiedenis en/of hinderlijk gedrag in verband met een opgelegd verbod naar aanleiding van dat gedrag.		
IV	Persoonsgegevens onderdeel uitmakend van basisregistraties en registers	Openbaar na einddatum dossier / akte:	
28	Gegevens, en metadata daarover, opgenomen in Bevolkingsregister of Burgerlijke stand, over geboorte, huwelijk/partnerschap, overlijden	Resp. 100, 75 en 50 jaar ⁶	Niet ophefbaar
29	Gegevens in particuliere (veelal kerkelijke) archieven over geboorte, huwelijk/partnerschap, overlijden		
30	Akten van testament en codicil in de notariële archieven	94 jaar, maar bij (bewezen) overlijden van de testateur geldt de beperking niet ⁷	Niet ophefbaar
31	Overzichten (bijvoorbeeld lijsten, databases) met persoonsnamen <u>zonder</u> boven opgesomde bijzondere persoonsgegevens, o.a. woningkaarten, en begraaf-, crematie-, asbussenregister	Wettelijke overbrengingstermijn (nu 20 jaar)	Licht (bij vervroegde overbrenging)
32	Overzichten (bijvoorbeeld lijsten, databases) met persoonsnamen met slechts één van de onder III opgesomde bijzondere persoonsgegevens, zoals o.a. gezinskaarten en persoonskaarten	75 tot 110 jaar, al naar gelang de (vermoedelijke) leeftijd van de personen waarop de bijzondere persoonsgegevens betrekking hebben	Licht
33	Metadata over overgebrachte informatie met daarin één of meer van de onder III opgesomde bijzondere persoonsgegevens (zoals digitale archiefinventarissen, en naamindexen of -databases)	Bij (bewezen) overlijden van alle betrokkenen geldt de beperking niet	

³ Met 'doelafhankelijk' is bedoeld: enig gegeven over activiteit, recht, eigenschap etc. van een natuurlijk persoon. Bijvoorbeeld in geval van een bouwvergunning het gegeven dat de aanvrager ook eigenaar is van een huis. In het Vrijstellingsbesluit WBP werden een groot aantal doelafhankelijke persoonsgegevens opgesomd. Doelafhankelijke persoonsgegevens maken mogelijk onderdeel uit van permanent te bewaren informatie.

⁴ Weggelaten zijn de in AVG art. 9 lid 1 genoemde genetische gegevens en biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon. Die komen niet voor in permanent te bewaren archieven van de overheden aangesloten bij het SAGV.

⁵ Zie de bijlage bij de [ministeriele Circulaire benoeming, klankbordgesprekken en herbenoeming burgemeester](#) met voorbeeldbepalingen voor de verordening, artikel A.7.2.

⁶ Op grond het [Burgerlijk Wetboek I afd. 2 art. 17a](#).

⁷ Op grond van het [besluit van de Staatssecretaris van OCW \(Stcrt 1996, nr. 177\)](#).